

III. Анализи по фактори на въздействие

III.1. Отпадъци

През 2012г. са извършени общо 524 проверки по прилагане на изискванията на Закона за управление отпадъците(ЗУО), като 141 от тях са планираните, а 383 са извънредни. В сравнение с 2011 г., извънредните проверки през 2012 г. след подадени сигнали и жалби от физически или юридически лица, както и във връзка с промяна в нормативната уредба в областта на управлението на отпадъците или последващ контрол за установяване изпълнение на дадени предписания и др. са със 160 повече.

За констатирани нарушения, както и за представяне на допълнителна информация в РИОСВ са издадени 349 предписания. От тях 11 са неизпълнени и съгласно изискванията на нормативната база са образувани административно-наказателни процедури. Общо 27 са съставените актове и са издадени 23 наказателни постановления.

За констатирани нарушения през 2012 г. са дадени 349 задължителни предписания, които са със 137 повече от дадените през 2011 г. През 2012 г. е нарастнал и броят на съставените актове и издадените наказателни постановления.

Всички двадесет общини в териториалния обхват на РИОСВ – Стара Загора от области Стара Загора, Сливен, Ямбол и община Тополовград, област Хасково имат приети общински програми за управление на дейностите с отпадъци. Минималният обхват на програмите включва:

- анализ на състоянието и прогноза за вида, произхода, свойствата и количествата на образуваните или подлежащите на третиране отпадъци;
- целите, етапите и сроковете за тяхното постигане;
- начините и съоръженията за третиране или безопасното им съхраняване;
- описание на специализираните инсталации за третиране, както и на терените, подходящи за третиране на отпадъците;

**ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА
2012 ГОДИНА**

- схема за движение на отпадъците към инсталациите за третиране, в т.ч. и площадките за сепариране на отпадъци от опаковки;
- финансови средства за осъществяване на програмата;
- мерки за изграждане на съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъците на места, намиращи се възможно най-близо до източника на образуването им;
- план за привеждане в съответствие на действащи инсталации и съоръжения за обезвреждане на отпадъците, включващ конкретни мерки, средства и срокове за тяхното изпълнение;
- система за отчет и контрол на изпълнението;
- информация за връзка с упълномощените лица, отговорни за управлението на отпадъците.

Ежегодно в РИОСВ – Стара Загора общините представят годишни отчети по изпълнение на общинските програми по опазване на околната среда в т.ч. и за част «Управление на дейностите с отпадъци».

Все още в програмите на общините няма предвидени мерки за третиране на биоразградими отпадъци за поетапно им намаляване и недопускане на депонирането им. Изключение правят общини Стралджа и Раднево. В град Стралджа има една действаща открита площадка за компостиране на зелени отпадъци, а в община Раднево действащи са три открити площадки за компостиране - в селата Тополяне, Трояново и Ковачево.

На територията на РИОСВ – Стара Загора през 2012 г. са извършени 181 контролни проверки по Наредбата за опаковки и отпадъците от опаковки от 2012 г. Изпълняват се изискванията по Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци за съставяне на вътрешно-фирмена спецификация по образец, съгласно Приложение № 12 и месечна справка-декларация по образец, съгласно приложение № 13.

През изминалата година, в сравнение с 2011 г., броят на фирмите производители и/или вносители на опаковани стоки, които изпълняват задълженията си по наредбата за опаковки чрез участие в колективна система

**ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА
2012 ГОДИНА**

чрез договор с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки се увеличава, в сравнение с тези, които заплащат продуктови такси за опаковки по чл. 59 от ЗУО към Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС).

През 2012 г. са извършени 97 проверки на търговски обекти, в които се предлагат полимерни торбички, за установяване на изпълнение на изискванията на чл. 1а от Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци.

В 13 от общините има въведени и действащи системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки, като всички имат сключени договори с организации по оползотворяване. Общините ежегодно представят отчети за количествата на събраните и предадени за оползотворяване отпадъци от хартиени, пластмасови, стъклени и метални опаковки.

В таблица1 са представени: брой на обслужваното население по общини и % от населението, обхванато от системите за разделно събиране.

Таблица1

Община	Въведени системи за разделно събиране на МРО, в.т. ч.:	% население, обхванато от системите за разделно събиране	Брой на обслужваното население	Брой на пунктовете за разделно събиране на различните видове МРО
1.	2.	3.	4.	5.
1. Сливен	Отпадъци от опаковки Договор с “Екобулпак” АД от 23.02.2005 г. със срок 5 години – продължен с анекс от 10.03.2010 г. за 5 години.	100 % гр.Сливен	105 698	гр.Сливен –92 бр точки: 99 бр. контейнери тип “Бобър” с обем 1100 л. за хартия, пластмаса и метал; 88 бр. контейнери тип “Иглу” с вместимост 1400 л. за стъкло
2. Ямбол	Отпадъци от опаковки Договор с “Екобулпак” АД от 17.10.2005 г. със срок 5 години – за “Западна част” на гр. Ямбол	100 % гр.Ямбол	90 782	гр.Ямбол - 250 бр. точки 250 бр. контейнери тип “Бобър” с обем 1100 л. за хартия, пластмаса и метал и 83 бр. контейнери тип “Иглу” с вместимост 1400 л. за стъкло

**ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА
2012 ГОДИНА**

3. Стара Загора	Отпадъци от опаковки - "Екоресурс България" АД – няма сключен договор. Очаква се решение на общински съвет за сключване на договор.	100 % гр. Стара Загора и 7 села от общината: Старозагорски минерални бани; Оряховица; Богомилово; Загоре; Малка Верия; Горно Ботево и Могила	160 412	гр. Ст. Загора и селата - 201 бр. точки (3 бр. цветни контейнери тип "Бобър" в една точка)
4. Елхово	Отпадъци от опаковки Договор с "Ре Пак" АД от 18.10.2006 г. със срок до 31.12.2008 г. – продължен с анекс до 31.12.2013 г.	100 % гр.Елхово и 9 села: Бояново, Кирилово, Малък Манастир, Пчела, Изгрев, Гранитово, Мелница, Лесово и Маломирово	18 771	гр. Елхово и деветте села – 61 бр. точки (по 3 бр. цветни контейнери в точка) Само в гр. Елхово има разположени 38 бр. точки (17 бр. с контейнери с обем 1100 л. и 21 бр. точки с контейнери с обем 240 л.) В деветте села са разположени общо 23 бр. комплекта контейнери с вместимост 240 л. (по 3 бр. в комплект) за хартия, стъкло, пластмаса и метал)
5. Чирпан	Отпадъци от опаковки Договор с "Екопак България" АД от 31.10.2011 г. Като трета страна по Договора е фирма "Нелсен Чистота" ООД, гр. Стара Загора като подизпълнител (оператор)	100 % гр.Чирпан	19 516	гр. Чирпан – 51 бр. точки (3 бр. цветни контейнери тип "Бобър" в една точка)
6. Стралджа	Отпадъци от опаковки Договор с "Екобулпак" АД от 01.02.2012 г. със срок 5 години	100 % гр. Стралджа	6 693	Гр. Стралджа – 40 бр. точки 40 бр. контейнери тип "Бобър" с обем 1100 л. за хартия, пластмаса и метал и 18 бр. контейнери тип "Иглу" с вместимост 1400 л. за стъкло
7. Нова Загора	Отпадъци от опаковки Договор с "Екобулпак" АД от 20.08.2007 г. със срок 5 години – удължен с анекс от 21.05.2012 г.	100 % гр. Нова Загора	25 755	гр. Нова Загора – 80 бр. точки 80 бр. контейнери тип "Бобър" с обем 1100 л. за хартия, пластмаса и метал; 80 бр. контейнери тип "Иглу" с обем 1400 л. за стъклени опаковки
8. Раднево	Отпадъци от опаковки Договор с "Екопак България" АД от 04.03.2008 г. със срок до 04.01.2011 г.	100 % гр. Раднево и кв. „Гипсово“	15 000	гр. Раднево – 62 бр. точки (3 бр. цветни контейнери тип „Бобър“ в една точка)

**ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА
2012 ГОДИНА**

9. Болярово	Отпадъци от опаковки Договор с „РЕ ПАК” АД - гр. София от 26.05.2009 г. със срок до 31.12.2014 г.	100 % гр. Болярово и 3 села от общината – Мамарчево, Стефан Караджово и Попово	2 696	гр. Болярово – 6 бр. точки (по 3 бр. цветни контейнери с обем 1100 л. в точка) За трите села – 6 бр. точки (по 3 бр. цветни контейнери с обем 240 л. в точка)
10. Казанлък	Отпадъци от опаковки Договор с „Екоресурс България” АД от 04.01.2013 г.	100 % гр. Казанлък	53 770	гр. Казанлък -103 бр. точки точки (по 3 бр. цветни контейнери с обем 1100 л. в точка); Гр. Шипка- 6 бр. точки точки (по 3 бр. цветни контейнери с обем 1100 л. в точка); с. Крън- 14 бр. точки точки (по 3 бр. цветни контейнери с обем 1100 л. в точка); с. Шейново - 8 бр. точки (по 3 бр. цветни контейнери с обем 1100 л. в точка);
11. Мъглиж	Отпадъци от опаковки Договор с „Екопак България” АД от 05.10.2009 г.	100 % гр. Мъглиж	3 629	гр. Мъглиж 15 точки (по 3 бр. цветни контейнери – за хартия и композитни опаковки, за пластмаса и метал, за стъкло с обем 1100 л в точка)
12. Павел Баня	Отпадъци от опаковки Договор с „Екопак България” АД от 04.01.2011 г.	100 % гр. Павел Баня	2 987	гр. Павел баня – 63 точки (21 бр. жълти, 21 бр. сини и 21 бр. зелени - контейнери)
13. Опан	Отпадъци от опаковки Договор с „Екоресурс България” АД от 01.06.2010 г.	100 % Община Опан	3 608	с. Опан, с. Ястребово, с. Навъсен – 9 точки (3 бр. жълти, 3 бр. сини, 3 бр. зелени контейнери)
14. Чирпан	Негодни за употреба батерии и акумулатори -Договор с „Нуба Рециклиране” АД от 02.02.2010 г.	100% за общ. Чирпан	30 149	гр. Чирпан Бр. пунктове: 19
15. Павел Баня	ИУМПС – Договор с „Автоекобул” АД от 10 .11.2010 г.	100% за общ. Павел Баня	2 987	гр. Павел баня Бр. пунктове: 2
16. Стара Загора	ИУМПС – Договор с „Екобулкар” АД от 01.07.2010 г.	100% за общ. Стара Загора	160 412	гр. Стара Загора Бр. пунктове: 4
17. Стара Загора	ИУБЕО – Договор с „Елехресурс” АД от 01.07.2010 г.	100% за общ. Стара Загора	160 412	гр. Стара Загора Бр. пунктове: 3
18. Стара Загора	НУБА – Договор с „Екобатери” АД от 01.07.2010 г.	100% общ. Стара Загора	160 412	гр. Стара Загора Бр. пунктове: 3

Лицата, извършващи дейности с отпадъци от черни и цветни метали изготвят годишни отчети за видовете и количествата на събраните и предадени за оползотворяване метални отпадъци. Много от тях събират хартиени, пластмасови, съклени и др. опаковки и ги предават за рециклиране.

За годината са издадени 10 удостоверения по отменения ЗУО за площадки, които отговарят на изискванията за дейности с отпадъци от черни и цветни метали.

Във всяка от 20 общини има приета от Общинският съвет наредба, с която се определят условията и реда за събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, включително биоразградими, строителни, опасни отпадъци, образувани от физически лица и масово разпространени отпадъци на своя територия, разработени съгласно изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

2. Битови отпадъци

В 19 от общо 20 общини в териториалния обхват на РИОСВ – Стара Загора има въведена система за организираното сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци, с което се отчита съществен напредък в сравнение с 2011 г.

Във връзка с привеждане в съответствие с нормативните изисквания на общинските депа, които остават в експлоатация, от страна на общините са предприети допълнителни мерки, включително създаване на пунктове за мониторинг на подземните води, извършване на физикохимични анализи, изграждане и възстановяване на оградни съоръжения, предприемане на действия за допълнителни отводнителни мероприятия за ограничаване навлизането на атмосферни води в тялото на депото.

През 2012 г. на действащите общински депа за неопасни отпадъци на области Стара Загора, Сливен и Ямбол и на Регионално депо за неопасни отпадъци на общини Елхово и Болярово са депонирани общо 224 693,83 тона, като от тях: 224 116,67 тона смесени битови отпадъци; 577,16 тона строителни отпадъци.

В таблица 2 са представени количествата депонирани отпадъци на депата за периода януари – декември 2012 г.

**ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА
2012 ГОДИНА**

№ по ред	Вид на депото /Регионално или общинско/	Община	Количество депонирани смесени битови отпадъци	
			период от време /месеци/	количество /тонове/
1	Общинско депо за НО /битови и строителни/ Стара Загора	Стара Загора	м. януари - м. декември 2012 г.	62000.00
2	Общинско депо за НО /битови/ Казанлък	Казанлък	м. януари - м. декември 2012 г.	24613.96
3	Общинско депо за НО /строителни/ Казанлък	Казанлък	м. януари - м. декември 2012 г.	577.16
4	Общинско депо за НО /битови и строителни/ Чирпан	Чирпан	м. януари - м. декември 2012 г.	5032.46
5	Общинско депо за НО /битови и строителни/ Чирпан	Братя Даскалови	м. януари - м. декември 2012 г.	1655.67
6	Общинско депо за НО /битови и строителни/ Гълъбово	Гълъбово	м. януари - м. декември 2012 г.	19243.11
7	Общинско депо за НО /битови и строителни/ Гурково	Гурково	м. януари - м. декември 2012 г.	269.24
8	Общинско депо за НО /битови и строителни/ Гурково	Мъглиж	м. януари - м. декември 2012 г.	3936.62
9	Общинско депо за НО /битови и строителни/ Гурково	Николаево	м. януари - м. декември 2012 г.	628.98
10	Общинско депо за НО /битови и строителни/ Раднево	Раднево	м. януари - м. декември 2012 г.	5801.48
11	Общинско депо за НО /битови и строителни/ Павел баня	Павел баня	м. януари - м. декември 2012 г.	2475.44
12	Общинско депо за НО /битови и строителни/ Опан	Опан	м. януари - м. декември 2012 г.	46.08
13	Общинско депо за НО /битови и строителни/ Сливен	Сливен	м. януари - м. декември 2012 г.	50070.65
14	Общинско депо за НО /битови и строителни/ Нова Загора	Нова Загора	м. януари - м. декември 2012 г.	12273.40
15	Общинско депо за НО /битови и строителни/ Нова Загора	Твърдица	м. януари - м. декември 2012 г.	574.52
16	Общинско депо за НО /битови и строителни/ Нова Загора	"Тунджа"	м. януари - м. декември 2012 г.	3830.11

**ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА
2012 ГОДИНА**

17	Регионално депо за НО на общини Елхово и Болярово	Елхово	м. януари - м. декември 2012 г.	1249.32
18	Регионално депо за НО на общини Елхово и Болярово	Болярово	м. януари - м. декември 2012 г.	474.60
19	Общинско депо за НО /битови и строителни/Стралджа	Стралджа	м. януари - м. декември 2012 г.	4097.60
20	Общинско депо за НО /битови и строителни/ Ямбол	Ямбол	м. януари - м. декември 2012 г.	26135.18

С оглед минимизиране на количествата на отпадъците, предназначени за депониране и в съответствие с изискването за предварително третиране на отпадъците преди депониране, в общини Ямбол и Стара Загора са изградени по една сепарираща инсталация за сепариране на отпадъци от опаковки. Общият капацитет на инсталациите за сепариране на разделно събраните отпадъци е 100 000 т/г. Изградените мощности са с достатъчен капацитет за предварително третиране на цялото количество образувани отпадъци. Остатъците след сепариращите инсталации се депонират на съответните общински депа за неопасни отпадъци.

От 2008 г. започна изпълнението на ИСПА Мярка: 2006 BG 16 P PA 001–Техническа помощ за подготовка на проекти в сектор «Околна среда» в България. В рамките на тази мярка се извърши подготовката на инвестиционните проекти за изграждане на регионалните депа в региони Левски, Борово, Велико Търново и Варна и **Стара Загора**, Костенец и Луковит. През 2012 г. няма закрити и рекултивирани общински депа за неопасни отпадъци в териториалния обхват на инспекцията, причина за което е изоставане в сроковете за изграждането на Регионални съоръжения за третиране на отпадъци за региони Стара Загора и Ямбол. През 2012 г. са активизирани действията на Регионалните сдружения на общините от региони Стара Загора и Ямбол за провеждане на процедурите за избор на изпълнители на строителството на двата обекта. Към началото на 2013 г. двете водещи общини в регионалните сдружения обявиха обществени поръчки с предмет „Изграждане на регионален център за управление на отпадъците – Стара Загора” и „Изграждане на клетка 1 и съпътстваща инфраструктура и съоръжения за регионална система за управление на отпадъците – регион Ямбол”.

**ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА
2012 ГОДИНА**

В таблица 3 – събиране и транспортиране на битови отпадъци (БО) по общини

Таблица 3

№	Община	Брой жител и	Брой населени места в общината	Бр. нас. места с въведена система за събиране и транс. на БО	Населени места в които не е въведена система за събиране и транспортиране на БО (изписват се поименно)	% население, обхванато в организирана система за събиране и транспортиране на БО	Брой на обслужваното население
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Стара Загора	181 265	51	51	-	100	181 265
2.	Братя Даскалови	8 223	23	23	-	100	8 223
3.	Стралджа	14 992	22	22	-	100	14 992
4.	Твърдица	15 460	10	10	-	100	15 460
5.	Болярово	5 126	20	20	-	100	5 126
6.	Чирпан	25 759	20	20	-	100	25 759
7.	Гълъбово	15 057	11	11	-	100	15 057
8.	Нова Загора	45 111	33	33	-	100	45 111
9.	Гурково	5 763	11	11	-	100	5 763
10.	Опан	3 608	13	-	13 - Бащино, Бял извор, Бяло поле, В. Левски, Венец, Княжевско, Кравино, Опан, Пъстрен, Средец, Столетово, Тракия, Ястребово	0	-
11.	Николаево	4 967	4	4	-	100	4 967
12.	Тунджа	28 042	44	44	-	100	28 042
13.	Ямбол	93 752	1	1	-	100	93 752
14.	Сливен	103 918	45	45	-	100	103 918
15.	Елхово	19 343	22	22	-	100	19 343
16.	Мъглиж	12 673	15	15	-	100	12 673
17.	Тополовград	13 855	21	21	-	100	13 855
18.	Казанлък	141 924	20	20	-	100	141 924
19.	Раднево	24 230	24	24	-	100	24 230
20.	Павел баня	15 663	13	13	-	100	15 663
Общо		778 731	423	410			775 123

На територията на РИОСВ–Стара Загора от 2009 г. до 2012 г. е преустановена експлоатацията на 6 депа за неопасни отпадъци на общини: Тополовград, Твърдица, Братя Даскалови, Елхово и Болярово и Павел баня. Община Тополовград транспортира смесените-битови отпадъци за обезвреждане на Регионално депо за НО (неопасни отпадъци) Харманли, община Павел баня - на общинското депо за НО - Казанлък, община Братя Даскалови – на общинско депо за НО - Чирпан, а общини Елхово и Болярово – на Регионално депо за НО на общини Елхово и Болярово.

С оглед осигуряване на дългосрочно решение за третиране на битовите отпадъци, генерирани от населените места на териториите на общините, съобразно въведените системи за организирано сметосъбиране и сметоизвозване РИОСВ извършва текущи и периодични проверки по управление на отпадъците.

РИОСВ контролира отчетността и предоставяната информация от причинителите на отпадъци, от лицата, извършващи оползотворяване и обезвреждане на отпадъците и от общинските администрации, относно закриване на нерегламентирани сметища и по системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки.

Контролът обхваща и спазване на технологията на депониране от операторите на общинските депа за неопасни отпадъци /битови и строителни/, действащи до изграждането на регионалните съоръжения.

Извършени са осемнадесет контролни проверки на общински депа за неопасни /битови и строителни/ отпадъци на общини: Стара Загора, Опан, Раднево, Гурково, Казанлък, Сливен, Гълъбово, Тополовград, Казанлък, Твърдица, Стралджа, Братя Даскалови, Чирпан, Нова Загора, Ямбол, Болярово, Елхово и Стралджа.

През 2012 г. са извършени 30 проверки по закриване на нерегламентирани сметища, както следва: на територията на Община Братя Даскалови – 12 броя, с на обща площ от 14,5 дка и Община Сливен – 18 броя на площ от 181,65 дка. Закрити са общо 30 нерегламентирани сметища на сплощ от 196,15 дка.

Все още част от съществуващите депа за отпадъци не отговарят на изискванията на националното и Европейското законодателство.

Поради потенциалния риск за околната среда, от първостепенна важност е съществуващите депа да бъдат приведени в съответствие с нормативните изисквания, за да се обезпечи бъдещата им експлоатация или да бъдат закрити, като се изградят съответните нови инсталации.

3. Строителни отпадъци:

На територията на РИОСВ – Стара Загора има едно действащо общинско депо за строителни отпадъци на община Казанлък, което не отговаря на нормативните изисквания и предстои да бъде закрито при начало на експлоатация на регионалното съоръжение за неопасни отпадъци - Стара Загора.

През 2012 г. общо са образувани и депонирани на общинските депа 577,16 тона строителни отпадъци.

Проблеми при управлението на отпадъците от строителство и разрушаване:

- голяма част от отпадъците от строителство и разрушаване, които не могат да бъдат повторно използвани се депонират на депата за битови отпадъци или на нерегламентирани сметища;

- ограничен брой и недостатъчен капацитет на съществуващите специализирани депа за строителни отпадъци;

- липса на политика по предотвратяване на образуването на строителните отпадъци на етапа на проектиране и изпълнение на строителството;

- липса на достатъчно нормативна уредба, която да регламентира управлението на отпадъците от строителство и разрушаване на сгради;

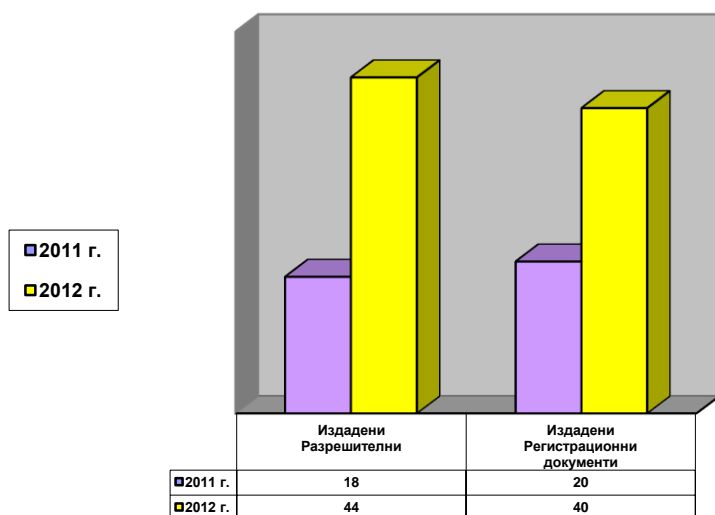
- липса на стратегия за управление на отпадъците от строителство и разрушаване на сгради, която да очертава общата рамка за управление за този вид отпадъци.

4. Производствени и опасни отпадъци

Осъществени са над 50 проверки на лица, притежаващи разрешителни по ЗУО, за извършване на дейности с отпадъци на територията на РИОСВ-Стара Загора.

През 2012 година са издадени 44 разрешителни и 40 регистрационни документа за дейности по събиране, транспортиране или третиране на опасни и производствени отпадъци, като в сравнение с 2011 г., 18 са издадените разрешителни и 20 са регистрационните документи. Значителното увеличаване на броя документи, издадени по ЗУО за извършване на дейности с отпадъци, се дължи на промяната в нормативната база, касаеща разрешителния режим по ЗУО към площадките за дейности с ОЧЦМ, негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА), излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС) и излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) и преиздаване на разрешенията за тези дейности с отпадъци.

Издадени документи по ЗУО за извършване на дейности с отпадъци

Продължава издаването на разрешителни за извършване на дейности с НУБА и по предварително третиране (разглобяване, сортиране, рязане и др.) на ИУМПС и ИУЕЕО.

Опасните отпадъци най-често се съхраняват на мястото на образуване и периодично се предават на лицензирани фирми за транспортирани и/или обезвреждане.

Производствените неопасни отпадъци се предават на депа за неопасни отпадъци за обезвреждане, оползотворимите се предават на лицензирани от РИОСВ или МОСВ фирми за преработка, а отпадъчните пластмаси, хартия и стъкло се предават за рециклиране. Отпадъците от черни и цветни метали се предават на леярните за оползотворяване.

Най-големите генератори на производствени отпадъци в региона са топлоелектрическите централи в комплекса «Марица Изток». Вследствие на дейността им основно се генерират четири вида отпадъци:

- опасни - отпадъци, които са лесно възпламеняеми, с дразнещо, вредно и разяждащо действие, с канцерогенен ефект и с други опасни свойства;

- производствени - отпадъци от изгарянето на въглища и мазут в котлите (сгурия и различни по размер пепелни частици), финодисперсна пепел от електрофилтрите, отпадъци от химическата подготовка на водата, утайки от охлаждането гипс от СОИ и други;

- строителни - от реконструкция, строителство, изкопни работи, изграждане на пътна настилка, ремонт на производствени съоръжения, разрушени отломъци от фундаменти за машини и съоръжения;

- битови - от дейността на производствения и обслужващ персонал.

Стуропепелната маса и отпадъците от гипс от СОИ на ТЕЦ «Марица изток 2» ЕАД и «Контур Глобал Марица изток 3» АД се намират във временни площадки – сгуроотвали, на териториите на централите. След това заедно се изгребват, смесват се с разкривката от рудниците и се депонират в насипища-депа за неопасни отпадъци, разположени на територията на «Мини Марица изток» ЕАД като се спазва технологията на съвместно депониране - 80% откривка от добива на въглища и 20% отпадъци от централата.

Част от гипсовата суспензия, получена от СОИ, минава през обезводнителните инсталации на централите като се получава технически отпадъчен продукт - гипс, който се предоставя на потребители. Една част се оползотворява в заводи за производство на гипсокартон, построени

непосредствено до ТЕЦ “Марица изток 2” ЕАД и «Контур Глобал Марица изток 3” АД , а по-голямото количество се депонира.

Битовите и строителни отпадъци, генерирани от дейността се предават за обезвреждане на Депа за неопасни отпадъци в региона.

Всяка година, до края на месец март, се представят в РИОСВ годишни отчети за предходната година за образуваните и предадени за последващо оползотворяване или обезвреждане отпадъци. По - късно данните се обработват на регионално и национално ниво, обобщават се в ИАОС и се съхраняват като бази данни с информация за отпадъци; изготвят се специализирани справки за управление на отпадъците за нуждите на МОСВ и се поддържат регистри на лицата, чиято дейност е свързана с образуване и/или третиране на отпадъци.

Във фирмените програми, изготвени по изискванията на отг. ЗУО, за обектите, генериращи производствени и опасни отпадъци, като първи приоритет е предотвратяването или намаляване на количеството на образуваните отпадъци, втори приоритет - оползотворяване на отпадъците чрез рециклиране, повторно използване и/или извличане на вторични суровини и енергия, трети приоритет е екологосъобразно обезвреждане (чрез изгаряне или депониране) на отпадъци, при невъзможност за тяхното предотвратяване, намаляване и/или оползотворяване.

Програмите се изпълняват чрез въвеждане на разделно събиране на видовете хартиени, пластмасови, съклени и др. опаковки и предаването им за рециклиране. Събиране на видовете метални отпадъци и предаването им на лицензирани фирми за събиране и /или оползотворяване.

Много малък процент от образуваните утайки от дейността на ГПСОВ се оползотворяват при рекултивация на нарушени терени, по - голямата част от тях се обезврежда на депа за неопасни отпадъци.

В региона няма съоръжения или депа за обезвреждане на опасни отпадъци. Няма възможности за обезвреждане на някои видове опасни отпадъци или крайно депониране на територията, на която се генерират.

Все още се съхраняват негодни за употреба препарати за растителна защита, които няма къде да се обезвреждат и са потенциален риск за замърсяване на околната среда. Същите са безстопанствени и са необходими средства за тяхното обезопасяване в «Б-Б кубове» или по друг метод.

5. Болнични отпадъци:

На територията на регионалната инспекция има около 30 по-големи болнични заведения, много Диагностико- консултативни центрове (ДКЦ) и медицински центрове.

По-големите болници подават годишни отчети в РИОСВ за образуваните видове и количества болнични отпадъци, като общо образуваните болнични отпадъци са около 205 т/г.

В град Стара Загора, на територията на "МБАЛ-Проф. Ст. Киркович" АД, се извършва предварително третиране на опасни инфекциозни отпадъци с комбинирана система за дезинфекция и стерилизация на опасни болнични отпадъци „Синтион 1-1” –Австрия. Тя включваща устройство за дезинфекция и стерилизация с капацитет 600 кг/денонощие, с 6 програми за обеззаразяване, автоматично управление с вграден в машината паров генератор, високочестотни генератори, вакуум помпи, бактериален филтър и принтер, и устройство за омекотена вода.

Оператор на Инсталацията е „Ловамед Груп ”ООД, градСтара Загора, която притежава решение за дейности по събиране, транспортиране, предварително третиране, физико-химично третиране и временно съхранение на болнични отпадъци по ЗУО, издадено от МОСВ. Приемат се болнични отпадъци за обеззаразяване от здравните заведения на територията на области Стара Загора, Сливен и Ямбол около 160 т/г., като телесните части и органи се транспортират за изгаряне в инсталация в гр. София, лицензирана от МОСВ.

Програми за управление на болнични отпадъци се изготвят съгласно указанията на Министерството на здравеопазването и се съгласуват с Регионалната здравна инспекция (РЗИ) и с РИОСВ по отгм. ЗУО. Изпълняват се заложените в плановете за действие мерки; обособяват се помещения за съхранение на генерираните опасните болнични отпадъци и се сключат договори с лицензирани фирма за предаването им за обеззаразяване или обезвреждане.

Всички здравни заведения са запознати с изискванията отделените опасни болнични отпадъци да се предават на лицензирани фирми за транспортиране и/или обезвреждане. Опасните болнични отпадъци се съхраняват в затворени складове, съгласно изискванията на нормативната база

и периодично се предават на лицензирани по ЗУО юридически лица за транспортиране и обезвреждане. Води се отчетност на видовете и количествата предадени отпадъци. По-голямата част от генерираните в региона отпадъци се обеззаразяват в автоклавното съоръжение в град Стара Загора.

Положителни констатации:

- издадени са повече разрешителни за дейности с отпадъци по ЗУО за събиране, съхранение и предварително третиране, за разкомплектоване на ИУМПС, за съхранение на НУБА и ИУЕЕО;

- разширена е системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки в общините;

- увеличен е броят на отпадъците, които се предават за рециклиране и оползотворяване - метални отпадъци, отработени масла, хартиени, пластмасови и стъклени опаковки;

- подобрена е отчетността за дейностите с отпадъци, водят се отчетни книги, транспортни карти на предадените опасните отпадъци за последващо третиране или обезвреждане; ➤

- по изискванията на новия ЗУО за обектите, където само се образуват отпадъците без да се оползотворяват или обезвреждат не е необходимо притежаване на разрешително по ЗУО. Това облекчи операторите, като продължи контролът по предаването на образуваните опасни и производствени отпадъци на лицензирани фирми за обезвреждане или оползотворяване. Води се отчетност на видовете и количествата предадени отпадъци, като за опасните се попълват транспортни карти, съгласно нормативните изисквания;

В съответствие с Националната политика по управление на отпадъците на местно ниво приоритетите са:

- предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците, както и степента на тяхната опасност;

- увеличаване на количествата на рециклирани и оползотворени отпадъци;

**ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА
2012 ГОДИНА**

- одобряване на организацията по разделяне, временно съхраняване, събиране и транспортиране на отпадъците;
- екологосъобразно обезвреждане на отпадъците;
- управление на специфичните потоци отпадъци, според изискванията на ЕС.

Заложените цели в Програмите за управление на отпадъците се изпълняват от операторите, чрез въвеждане на разделно събиране на видовете хартиени, пластмасови, съклени и др. опаковки и предаването им за рециклиране. Събиране на видовете метални отпадъци и предаването им на лицензирани фирми за събиране, съхранение, транспортиране и/или оползотворяване.

Проблеми:

В региона няма съоръжения или депа за опасни отпадъци, няма възможности за обезвреждане на някои видове опасни отпадъци или крайното им депониране на територията, на която се генерират.

Има изоставане в сроковете па изграждането на Регионални съоръжения за неопасни отпадъци за региони: Стара Загора и Ямбол.

Все още има наличие на нерегламентирани сметища.

Създават се проблеми в докладването, обработката и анализа на информацията за управлението на отпадъците. Твърде усложнена е системата от годишни отчети, която създава условия за грешки от различно естество, която е основа за анализ на състоянието по управлението на отпадъците в региона и се дублира смисъла на докладваните данни по общата Наредба № 2/2013 г. с наредбите за масово разпространените отпадъци, като излезли от употреба МПС, негодни батерии и акумулатори, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване и отработени масла.

**ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА
2012 ГОДИНА**

Не всички общини са въвели системи за управление на специфични потоци отпадъци в съответствие в изискванията на националното законодателство - НУБА, ИУМПС, отработени масла.